

TERTIALRAPPORT 2. tertial 2021



Innhold

Kommunedirektørens oppsummering	2
Overordnede mål og utvikling	3
Overordnede mål.....	3
Frie inntekter – skatt og inntekstutjevning	5
Lønns- og pensjonsreserven.....	7
Korona 2021 (Covid-19)	7
Tjenesteområder under tilsyn	9
Gjennomføringsplan for kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2021 – 2024	11
Oppfølging av politiske vedtak per 2. tertial 2021	13
Bemanningsoversikt.....	16
Sykefravær	17
Finansforvaltning	18
Nøkkeltall	18
Lån til finansiering av kommunale investeringer	18
Formidlingslån/Startlån	18
Plasseringer av kortsiktig likviditet	18
Budsjetterte renteinntekter og -utgifter	18
Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avviksprognose ordinær drift.....	20
Innledning	20
Politisk styring	21
Administrasjon	21
Barnehage	21
Skole.....	22
Barnevern.....	22
Helse - forebygging og behandling	23
Pleie og omsorg	23
Sosial tjenestebistand	25
Sosial – økonomisk bistand	26
Kultur og religiøse formål.....	27
Teknisk forvaltning	27
Teknisk drift.....	28
Næringsutvikling.....	28
Fellesfunksjoner	28
Oppsummert prognose og budsjettjusteringer for 2021	29
Investeringsprosjekter - status	31

Kommunedirektørens oppsummering

Tertialrapport 2/2021 viser kommunens økonomiske situasjon pr 31.08.2021, en kort status fra de forskjellige tjenesteområdene i kommunen med hensyn til måloppnåelse i tjenesteproduksjonen og status i pågående utviklingsarbeid. Videre redegjøres det for status på planlagte investeringsprosjekter, bemanningsoversikt, sykefravær/nærvær, oppfølgingen av kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplanen, oppfølging av politiske vedtak gjennom driftsåret og status på tjenesteområder under tilsyn.

Rapporten viser at tjenesteområdene i all hovedsak leverer i tråd med virksomhetsplanen i budsjettet.

Tertialrapporteringen gjøres blant annet for å ha kontroll på den økonomiske utviklingen, og sjekke at budsjettforutsetningene for inneværende år stemmer. Årets budsjett vil også danne grunnlag for neste års budsjett. Det å foreta en kontroll av årets budsjett mot drift er derfor en forutsetning for å ha realistiske rammer som grunnlag for neste års budsjettering.

Når det gjelder Koronasituasjonen har Elverum kommune hatt større utfordringer vedrørende smitte og utbrudd enn samme tid i 2020. Det var mer smitte blant barn/unge etter skolestart i år enn i fjor. Det har vært gjennomført massevaksinering gjennom hele tertialet. Det er her verdt å merke seg den formidable innsatsen vaksineteamet har utvist gjennom ferien. Elverum kommune har klart å innfri nasjonale forventninger til tempo i vaksineringen.

Samlet sett vil Kommunedirektøren si at kommunen har håndtert korona situasjonen særdeles bra takket være dyktige og fleksible ansatte og ikke minst innsats fra frivillig sektor.

Kommunen har samlet fått 31,67 millioner kroner ekstra fra staten for å håndtere pandemien i 2021. Det er bokført 29,9 millioner kroner i koronalrelaterte merutgifter pr august. Det er for tidlig å si om ekstraordinære tildelinger vil dekke kommunens kostander fullt ut. Kommunen skal rapportere merutgifter pr 21. oktober og 21.november til Statsforvalter. Rapporteringen fra alle kommuner skal danne grunnlag for deling av 1,5 mrd kroner som er satt av nasjonalt for å håndtere merutgifter resten av året.

Innenfor ordineært driftsbudsjett er situasjonen like utfordrende som rapportert i tertialrapport 1/2021. Det er meldt inn et forventet merforbruk på tjenesteområdene på 17,6 millioner kroner, netto avviket på ordinær drift er forventet å bli 10,9 millioner kroner. Dette dekkes inn av merinntekter på skatt og netto finansutgifter.

Elverum kommune, 27.9.2021.

Kristian Trengereid
Kommunedirektør

Overordnede mål og utvikling

Overordnede mål

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede plan med visjonen: «Elverum har hjerterom». Et vesentlig langsiktig mål i kommuneplanen er at «Elverum skal være et godt og sunt sted å leve, med aktive, glade og friske innbyggere». Kommunens planverk består i tillegg av i størrelsesorden 20 strategiske planer fordelt på 6 samfunnsområder forankret i kommuneplanen – jfr. kommunens planstrategi. Disse planene har mål og strategier som i sin tur er grunnlag for de konkrete målene (med indikatorer) i Handlings- og økonomiplanen 2021-24 med virksomhetsplan og årsbudsjett for året 2021.

Kommunen har noen overordnede mål som gjelder hele organisasjonen på dimensjonene:

- Samfunn
- Økonomi
- Organisasjon
- Tjenestekvalitet

Disse overordnede målene (indikatorer for hele organisasjonen) vises i tabellen under. Det er i tillegg mål for tjenesteproduksjonen innenfor hvert tjenesteområde med tilhørende tjenester (virksomhetsplanen) – se omtale i kapitlet «Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avviksprgnose ordinær drift» under.

For fullstendighetens skyld er det i tabellen under også medtatt indikatorer som måles og kun kan rapporteres i årsmelding, da dette er indikatorer som følges opp og inngår som en del av det som defineres som overordnede mål på en av de nevnte dimensjoner. Dette gjelder f.eks. de indikatorene som måles på medarbeidertilfredshet (10-faktor).

Dimensjoner med indikatorer	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	MÅL 2021	2. tertial 2021
Samfunnsdimensjonen					
Innbyggertall ved årsslutt	21 191	21 254	21 292	21 338	21 274
Reduksjon i energiforbruket i kommunale bygg i % i forhold til referanseåret 2009 – 2010, korrigert for utetemperatur, areal og brukstid	-18 %	-21 %	-23%	-21 %	Årsrapp.
Økonomidimensjonen					
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter (målet er 2,0 %).	-0.31 %	0,55 %	0,74%	2 %	Årsrapp.
Udisponerte disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	0,78 %	0,70 %	1,44%	4 %	Årsrapp.
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	123 %	125 %	123%	100 %	Årsrapp.
Egenfinansiering av investeringsporteføljen ekskl. VARF	1,90 %	2,70 %	12.8%	20 %	Årsrapp.
Organisasjonsdimensjonen					
Nærværsprosent (antall arbeidsdager på arbeid i forhold til antall tilgjengelige arbeidsdager – i %)	92,0 %	92,8 %	90,9%	92,5 %	92,5%
Medarbeidertilfredshet – 10 faktor (basert på svar fra medarbeidere der den enkelte svarer på en skala fra 1–5 (1=svært uenig og 5=svært enig). Tallene viser det samlede gjennomsnitt for kommunens medarbeidere.					
1: Indre motivasjon – oppleves oppgavene som en drivkraft og som spennende og stimulerende.	4,3	Ikke målt	4,3	Måles ikke	
2: Mestringstro – tiltro til egen kompetanse og mulighet til å mestre utfordringer.	4,4	Ikke målt	4,4	Måles ikke	
3: Autonomi – opplevelse av å ha mulighet til å jobbe selvstendig.	4,3	Ikke målt	4,3	Måles ikke	
4: Bruk av kompetanse – brukt egen jobbrelevant kompetanse på en god måte.	4,3	Ikke målt	4,3	Måles ikke	
5: Mestringsorientert ledelse – ledelse som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg best mulig i forhold til egne forutsetninger.	4,1	Ikke målt	4,0	Måles ikke	
6: Rolleklarhet – forventningene til jobben som skal utføres er tydelig definert og kommunisert.	4,4	Ikke målt	4,4	Måles ikke	
7: Relevant kompetanseutvikling – best mulig rustet til å utføre sine oppgaver med høy kvalitet.	3,8	Ikke målt	3,6	Måles ikke	
8: Fleksibilitetsvilje – fleksibel på jobb og tilpasse sin måte å jobbe på til nye behov og krav.	4,5	Ikke målt	4,5	Måles ikke	

Dimensjoner med indikatorer	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	MÅL 2021	2. tertial 2021
9: Mestringsklima – motiveres av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode.	4,2	Ikke målt	4,1	Måles ikke	
10: Prososial motivasjon – nyttig og verdifullt for andre.	4,7	Ikke målt	4,7	Måles	
Tjenestekvalitetsdimensjonen					
Tjenestene skal være innenfor lov og forskrift – jfr. Kontroll v/tilsyn fra Fylkesmannen.	Ja	Nei		Ja	Ja

Tabell: Mål og resultater for Elverum kommunes virksomhet målt på sentrale indikatorer innenfor 4 dimensjoner – samfunn, økonomi, organisasjon og tjenestekvalitet. Resultatutvikling i 2021 per 2. tertial blir kun rapportert på de indikatorene som har registrerte resultater i samme periode. Se pålegg som følge av de ulike tilsyn senere i rapporten.

*** = offisielle innbyggertall kunngjøres kun ved utgangen av hvert kvartal, innbyggertallet her er ved utgangen av 2.kvartal 2021.**

Frie inntekter – skatt og inntektsutjevning

Lokal skatteinngang må sees sammen med inntektsutjevningen i rammetilskuddet. Avvik i forhold til landsgjennomsnittet korrigeres ved at det foretas en utjevning mellom alle kommuner. Elverum kommune ligger under landsgjennomsnittet og hver måned får kommunen inntektsutjevning i tillegg til skatteinngang. Samlet skatte- og inntektsutjevning vil være cirka 94 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at skatteinngangen på landbasis har størst betydning for kommunens samlede inntekter i form av skatt og inntektsutjevning.

Skatteinngang i forhold til periodisert budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	67 030	70 048	-3 018	-4,31 %
Februar	69 557	72 389	-2 832	-3,91 %
Mars	168 740	163 866	4 874	2,97 %
April	173 238	167 322	5 916	3,54 %
Mai	272 520	262 809	9 711	3,70 %
Juni	282 117	265 574	16 543	6,23 %
Juli	353 413	332 178	21 235	6,39 %
August	359 882	338 340	21 542	6,37 %

Tabell: Lokal skatteinngang.

Skatteinngang i starten av året var svak, men ved utgangen av august var den svært god. Ved utgangen av august var det kommet inn 21,5 millioner kroner mer enn det opprinnelig budsjett for 2021 har lagt til grunn. Lokal skatteinngang må sees opp mot nasjonal skatteinngang ettersom inntektsutjevningen som ligger i rammetilskuddet skal utjevne store forskjeller mellom kommuner.

Inntektsutjevning i forhold til periodisert budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	11 562	11 261	301	2,67 %
Februar	13 215	13 198	17	0,13 %
Mars	30 847	30 673	174	0,57 %
April	32 531	33 199	-668	-2,01 %
Mai	51 547	57 624	-6 077	-10,55 %
Juni	55 375	59 734	-4 359	-7,30 %
Juli	67 711	71 348	-3 637	-5,10 %
August	79 949	72 898	-949	-1,30 %

Tabell: Inntektsutjevning.

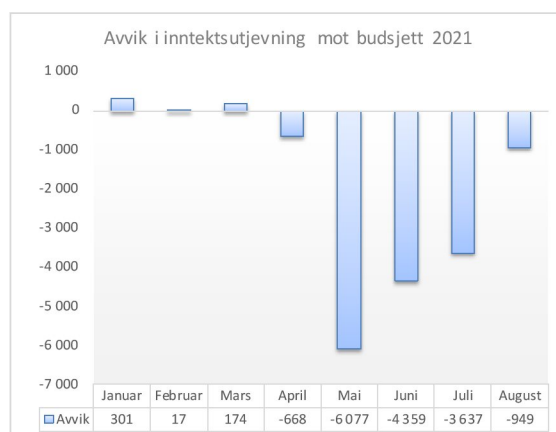
Ved utgangen av august var inntektsutjevningen i rammetilskuddet 0,9 millioner kroner under periodisert budsjett.



Figur: Avvik mellom skatteinngang og budsjett.

Grafen over viser akkumulert avvik pr måned i lokal skatteinngang sett opp mot opprinnelig budsjett. Periodisering av budsjett er med bakgrunn i månedlig skatteinngang de tre siste årene.

Økning i skatteinngangen er også høyere enn det som er prognosene i revidert nasjonalbudsjett. Årets budsjett kan justeres opp, men det gjenstår fortsatt to store skattemåneder (september og november) for å kunne gi eksakt prognose hva kommunen vil ha i merinntekter ved årets slutt.



Figur: Avvik mellom inntektsutjevning og budsjett.

«Trek» i rammetilskudd tilsier at lokal skatteinngang er relativt bedre enn landet ellers. Grafen over viser avvik i inntektsutjevning sett opp mot opprinnelig budsjett.

Skatt og inntektsutjevning i forhold til periodisert budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	78 592	81 309	-2 717	-3,5 %
Februar	82 772	85 587	-2 815	-3,4 %
Mars	199 587	194 539	5 048	2,5 %
April	205 769	200 522	5 247	2,6 %
Mai	324 067	320 433	3 634	1,1 %
Juni	337 492	325 308	12 184	3,6 %
Juli	421 124	403 526	17 598	4,2 %
August	431 831	411 238	20 593	4,8 %

Tabell: Lokal skatteinnngang og inntektsutjevning.

Ved utgangen av august viste regnskapet at kommunen hadde fått inn 20,6 millioner kroner i merinntekter på skatt og inntektsutjevningen. Dette er høyere enn prognosene som ligger i revidert nasjonalbudsjett. Det er også merinntekter når vi legger prognoser i revidert nasjonalbudsjett til grunn.



Figur: Avvik mellom inntektsutjevning og budsjett.

Skatteinntektene ved utgangen av august utgjør ca. 61 % av årets skatteinntekter. Det gjenstår to store skattemåneder, så det er litt for tidlig å komme med god prognose på hva årets skatteinnngang vil bli.

Sett opp mot opprinnelig budsjett vil kommunen få betydelige merinntekter. I revidert nasjonalbudsjett er signalet om merinntekter beregnet til 12,9 millioner kroner. Dette anslaget ser ut til å stemme, men det ser ut til at det blir noe mer.

Tabellen nedenfor viser endringer i kommunens frie inntekter etter revidert nasjonalbudsjett.

Frie inntekter - hele tusen	1 Opprinnelig budsjett 2021	2 Endring	3 Justert budsjett 2021
Skatt på inntekt og formue	-560 124	-12 883	-573 007
Rammetilskudd	-570 073	-12 305	-582 378
Rammetilskudd - inntektsutjevning	-112 335	2 374	-109 961
Sum frie inntekter	-1 242 532	-22 814	-1 265 346

Tabell: Endringer i frie inntekter 2021

Kolonne 1 viser opprinnelig budsjett inneværende år, inklusiv 17 millioner kroner for koronapandemi.

Kolonne 2 viser endringer i de frie inntektene, inklusiv 10,2 millioner kroner i koronapandemi.

Kolonne 3 viser de frie inntektene basert innbyggertall pr 1.1 i budsjettåret og RNB 2021, inklusiv 27,2 millioner kroner for koronapandemi.

Sum skatt på inntekt og formue, korrigert for endring i inntektsutjevning, er 10,5 millioner kroner. Det er fortsatt noe usikkerhet omkring årets lønnsoppgjør, og midlene bør så langt råd er avsettes til fond inntil årets lønnsoppgjør er klart.

I rapporten for 1. tertial ble det signaliser mulig merinntekter på **eiendomsskatt**. Nå er en av to klagesaker behandlet og resultatet gjør at deler av årets merinntekter dekker de beløpene kommunen må tilbakebetale eiendomsskatt som er innbetalt de de siste årene. I den ene saken er beløpet som skal tilbakebetales på 0,6 millioner kroner, den andre saken er ikke ferdig behandlet. Prognosen for merinntekter inneværende år er 1,5 – 2 millioner kroner. Budsjetterte eiendomsskatteinntekter i år er på 86,2 millioner kroner.

Lønns- og pensjonsreserven

I revidert nasjonalbudsjett som ble lagt fram 11. mai, ble det gjort en endring i forventningene om kommunenes lønns- og prisvekst (deflatoren). Selv om deflatoren fortsatt er på 2,7 %, er forholdet mellom faktorene endret. Lønnsveksten er økt fra 2,2 % til 2,7 % og prisveksten er endret fra 3,45 % til 2,8 %.

Det er budsjettet med midler til lønnsoppgjør på 21,4 millioner kroner som skal dekke virkningen av sentralt og lokalt lønnsoppgjør. Dette beløpet forutsatte en lønnsøkning på 2,2 % i tråd med statsbudsjettet. Det foreløpige resultatet for årets lønnsoppgjør sentralt har en ramme på 2,8 %, noe høyere enn det som er lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett.

For Elverum kommune, er de lokale forhandlingene ikke gjennomført ennå, og det er ikke beregnet detaljert på hvor mye det sentrale oppgjøret vil koste. Merutgifter til lønnsoppgjør kan sees opp mot merinntekter på skatt.

Det er budsjettet med 14 millioner kroner til reguleringspremie pensjon (dvs. pensjon som blir fakturert etter at lønns- og trygdeoppgjør er kjent) samt årets premieavvik (dvs. differansen mellom innbetalt i pensjon og pensjonskostnaden som regnskapsføres). Dyrere lønnsoppgjør vil være med på å påvirke pensjonsutgiftene. Årlig utgiftsføring av tidligere premieavvik er 6,7 millioner kroner lavere enn budsjettet. Årsaken er i hovedsak en korrigerende av kostnadsføringen av akkumulert premieavvik jfr. forskriftene, noe som medfører lavere årlige beløp.

Korona 2021 (Covid-19)

Regnskapet ved utgangen av august viser at kommunen har bokført 29,9 millioner kroner i koronarelaterte merutgifter, hvorav 10 millioner kroner er relatert til vaksinasjon. Tapte inntekter kommer i tillegg. Alle sektorer, staber og tjenesteområder har i utgangpunktet brukt prosjektnummer på det som er av koronarelaterte merutgifter.

Det er tjenesteområdet kultur og religiøse formål som har mest av mindreinntekter som følge av korona. Anslag på tapte inntekter for året er 3,4 millioner kroner, men deler av dette vil dekkes inn av mindreutgifter som følge av at kino og arrangementer ikke er gjennomført. For tjenesteområdet er det per 2. tertial rapportert inn en prognose på 1,35 millioner kroner i mindreinntekter. Det søkes om midler fra Stimuleringsordningen for kulturlivet.

Det er krevende å lage gode prognoser på hva som vil være av merutgifter samlet for kommunen ved utgangen av året. Dersom tiltak og utgifter fortsetter på samme nivå ut året vil vi ende opp med 45 millioner kroner i merutgifter. Smittetrykk og tiltak er imidlertid på retur, det vurderes derfor som lite sannsynlig å forvente merutgifter i siste tertial på 15 millioner kroner. Alle kommuner skal rapportere merutgifter per 21. oktober til Statsforvalteren, som vil bruke dette som grunnlag for å be om kompensasjon fra de midlene Regjeringen har avsatt til dette formålet, 1,5 milliarder kroner. Statsforvalteren vil i desember fordele midler med bakgrunn i den enkelte kommunes smittetrykk, innrapporterte utgifter per 21. november (ny rapportering) og bruk av skjønn. Gitt at alle kommuner får en andel tilsvarende folketallet vil Elverum kommune få ca. 6 millioner kroner.

Tabellen nedenfor viser det som er ført med prosjektnummer for koronarelaterte merutgifter og massetesting. Reduserte inntekter som følge av korona kommer i tillegg.

Koronarelaterte avvik og inndekning fra sentrale myndigheter	Regnskap ved utgangen av 2. tertial 2021¹
Koronarelaterte avvik per tjenesteområde	Beløp i tusen kroner
Politisk styring	-
Administrasjon	776
Barnehage	520
Skole	3 821
Barnevern	442
Helse	15 933
Pleie og omsorg	7 352
Sosial tjenestebistand	207
Sosial – økonomisk bistand	43
Kultur- og religiøse formål	549
Teknisk forvaltning	3
Teknisk drift	128
Næringsutvikling	-
Fellesfunksjoner	115
Sum koronarelaterte avvik:	29 889
Midler fra sentrale myndigheter	
Midler innarbeidet i rammetilskudd i opprinnelig budsjett 2021	-17 000
Midler innarbeidet i Rammetilskudd – RNB	-10 200
Midler innarbeidet i Rammetilskudd – Massevaksinering	-1 975
Skjønnsmidler fra Statsforvalteren våren 2021 – TISK	-2 500
Skjønnsmidler fra Statsforvalteren 2. halvår 2021	? ???
Sum midler fra sentrale myndigheter	-31 675
Netto koronarelatert avvik:	-1 786

Tabell: Koronarelaterte nettoutgifter/-inntekter 2021. Tallene viser regnskapet ved utgangen av 2. tertial 2021 for merutgifter og mindreinntekter som følge av korona og massevaksinering.

¹ Negative fortegn betyr merinntekter eller mindreutgifter. Positive fortegn betyr merutgifter eller mindreinntekter.

Tjenesteområder under tilsyn

Tabellen under viser registrerte avvik/pålegg for Elverum kommune som følge av tilsyn/revisjoner, frist for lukking av avvik samt utbedringstiltak, slik disse framstår per 2. tertial 2021.

Tjeneste/tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist lukking	Tiltak
Sektor for utdanning			
Tilskudd private barnehager. Revisjon i henhold til §24-9.	Etterlevelseskontroll/tilsyn. Tema for kontroll: Driftstilskudd til private barnehager i henhold til gjeldende regelverk.	2021	Under arbeid
Eiendomsstaben			
MHBR har gjennomført et branntilsyn ved Hanstad skole etter å ha mottatt en bekymringsmelding. Dette har resultert i en avviksrapport uten at det er gitt pålegg om utbedring med angitt frist.	<p>Avvik 1: Manglende kjennskap til og dokumentasjon over kravene til brannsikkerhet som gjelder for bygg 1-Hovedbygget. Eier av byggverket kjente ikke til kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverket eller kunne dokumentere i hvilken grad byggverket oppfyller sikkerhetskrav for at det minst tilsvare nivået som fremkommer av de samlede krav gitt i byggeforskrift 15. november 1984 nr. 1892 eller senere byggregler.</p> <p>Avvik 2: Rutiner for kontroll og vedlikehold av branntekniske bygningsdeler Bygg 1-Hoved-bygg. Eier har ikke etablert tilstrekkelig gode nok kontroll og vedlikeholdsrutiner som sørger for at brann- og røykskillende bygningsdeler fungerer som tiltenkt.</p> <p>Avvik 3: Krav til bruk av byggverket og rutiner for å sikre at kravene blir overholdt. Funn under tilsynet avdekket at krav og rutiner må etableres.</p> <p>Avvik 3: Krav til bruk av byggverket og rutiner for å sikre at kravene blir overholdt.</p>	Tilbake-melding er gitt til MHBR innen frist for tilbake-melding. Frist for å lukke avvikene er utsatt på ubestemt tid på grunn av Covid19.	<p>Avvik 1: Brannteknisk tilstandsanalyse er gjennomført, der tilstandsgrad og beskrivelse av nødvendige tiltak er definert. Disse tiltakene skal nå kostnads utredes som grunnlag for prioritering i vedlikeholdsplaner. Det var blant annet stor slitasje på branndører, mangler ved branntetting, og mangler ved markerings- og led-lys-system. Det er ikke fare for personsikkerheten. Stillingen fagingeniør drift/vedlikehold var utlyst for blant annet å sikre bedre oppfølging av tiltak knyttet til internkontroll, men ble ikke besatt. Arbeidet pågår.</p> <p>Avvik 2: Det er ajourført kontrollrutiner i FDV-verktøyet Facilit som grunnlag for lovpålagt dokumentasjon. Opplæring av ansatte pågår samtidig med QR-merking av alle objekter.</p> <p>Avvik 3: Rektor svarer ut dette avviket. Eiendomsstaben utarbeider rutiner for opplæring i bruk av bygg.</p>

Tjeneste/tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist lukking	Tiltak
	<p>Funn under tilsynet avdekket at krav og rutiner må etableres.</p> <p>Avvik 4: Etablering av grunnleggende systematisk internkontroll innen det brannforebyggende sikkerhetsarbeid i virksomheten. Ansvarlig for virksomheten har ikke sørget for at det systematiske forebyggende brannsikringsarbeidet er dokumentert.</p>		<p>Arbeidet pågår.</p> <p>Avvik 4: Rutiner lages for hvert tjenesteområde. Maler lagres i kvalitetssystemet. Dokumentasjon lagres i FDV-verktøyet Facilit, der MHBR har lesetilgang for kontroll. Arbeidet pågår.</p>
Branntilsyn	<p>Branntilsyn ved bruk av egenmelding 2021 – Institusjoner. Egenmeldingsskjema skal fylles ut av både eier og bruker av byggene.</p>	01.06.21	<p>Svar sendt innen fristen. Tilsvar fra MHBR med nye spørsmål er mottatt. Arbeidet pågår.</p>
Sektor for pleie, rehabilitering og omsorg			
Pleie og omsorgstjenesten og barnevernstjenesten.	<p>Statsforvalteren åpnet tilsynssak mot pleie- og omsorgstjenesten og barnevernstjenesten i Elverum kommune 02.03.2021. pleie og omsorgstjenesten og barnevernstjenesten i Elverum kommune 02.03.2021.</p>		<p>Kommunen har gitt tilsvar 11.05.2021. Arbeidet pågår.</p>
Rus- og psykiske helse og NAV	<p>Statsforvalteren åpnet tilsynssak 16.03.2021, ovenfor rus- og psykiske helse og NAV etter klage. Vurderer om kommunens helse- og omsorgstjenester har vært forsvarlige.</p>	<p>Frist for kommunes tilsvar 23.04.21.</p>	<p>Saken er avsluttet uten anmerkning.</p>
Arbeidstilsynet - postalt tilsyn med krav om opplysninger i forbindelse med en meldt arbeidsulykke på Sandmoen bofellesskap.	<p>Arbeidstilsynet åpnet postalt tilsyn med krav om opplysninger i forbindelse med en meldt arbeidsulykke på Sandmoen bofellesskap. Pålegg om å gjennomføre kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan vedrørende den konkrete arbeidsulykken.</p> <p>Pålegg om å kartlegge og risikovurdere vold, trusler om vold og uheldige belastninger på arbeidsplassen per i dag. Send oversikt over tiltak og plan.</p> <p>Pålegg om å sende informasjon om HMS avviksrutiner.</p>	26.04.21.	<p>Pålegget om HMS avviksrutiner er lukket. De to andre påleggene er gjennomført og rapportert tilbake til Arbeidstilsynet. Avviket er lukket i brev fra Arbeidstilsynet 21.05.2021.</p>
Arbeidstilsynet fører tilsyn med at virksomhetene følger kravene i arbeidsmiljøregelverket.	<p>Tilsyn planlagt uke 40 i enhet for hjemmebaserte tjenester avdeling Nord og Sør.</p>		

Tabell: Registrerte pålegg for Elverum kommune som følge av pågående tilsyn – status per 2. tertial 2021.

Gjennomføringsplan for kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2021 – 2024

Punkt i vedtak	Tema for punkter i kommunestyrets vedtak (KS 133/20 - se fullstendig vedtak i møteprotokoll).	Frist	Ansvarlig	Kommentar
pkt. 1	Handlings- og økonomiplan for 2021-2024 med virksomhetsplaner og årsbudsjett for 2021 vedtas i samsvar med kommunedirektørens budsjettforslag datert 30.10.20, med de endringer som fremkommer i tabellen under (se protokoll).	31.12.2021	Kristian Trengereid	Gjennomføres fortløpende gjennom året med arbeidsfordeling i organisasjonen basert på lederkontrakten mellom kommunedirektør og sektorsjefer/stabssjefer. Se status per 2. tertial for øvrig i rapporten
pkt. 2	Driftsbudsjettet for 2021 fordeles som netto rammebevilgninger til tjenesteområder. Kommunedirektøren gis myndighet til å foreta en detaljert fordeling av rammebevilgningene på de enkelte tjenesteområdenes budsjettposter, i tråd med kommunestyrets prioriteringer og forutsetninger.	01.02.2021	Kristian Trengereid	Iverksatt
pkt. 3	Låneopptak 2021: kr 102 110 000	31.12.2021	David Sande	Låneopptak gjøres når likvidbehov gjør det nødvendig.
pkt. 4	Lån fra Husbanken for videre formidling (startlån): kr 85 000 000	31.12.2021	David Sande	Følges opp fortløpende gjennom året.
pkt. 6	Gebyrregulativ for 2021.	01.02.2021	David Sande	Iverksatt.
pkt. 7	Tilskudd og overføringer til lag, foreninger og organisasjoner.	01.02.2021	David Sande	Iverksatt.
pkt. 8	Justering mellom budsjetttrammer for tjenesteområder ved overgang fra leasing og leieavtaler til kommunal lånefinansiering for kjøretøy, maskiner og utstyr.	31.12.2021	David Sande	Gjennomføres ved behov.
pkt. 9	Justering mellom budsjetttrammer for kurante rutinemessige endringer.	31.12.2021	David Sande	Gjøres løpende gjennom året.
pkt. 10	Komité for helse og omsorg får i oppdrag å se på muligheter og tiltak for mer forebyggende, oppsøkende og lavterskel helse- og fritidstilbud for barn og unge i Elverum. Tilbudet kan forsterkes gjennom eksisterende tilbud i kommunen, i kombinasjon med nye tiltak knyttet til Ungdommens Hus og eksterne organisasjoner og samarbeidspartnere. Komitearbeidet påbegynnes i 2021.	31.12.2021	Aino Kristiansen	Arbeid er startet opp.
pkt. 11	Komite for Helse og omsorg bes utrede muligheten for oppstart av kantina i Helsehuset som sosial møteplass og et sted for måltidsfelleskap for pasienter, beboere, pårørende og ansatte. Det bør ses etter løsninger der kommunen og frivilligheten kan inngå i et forpliktende samarbeid, fordi styrking av samarbeidet med frivilligheten er en del av kommunens utviklingsmål for 2021	31.12.2021	Aino Kristiansen	Arbeidet starter opp høsten 2021.
pkt. 12	Komité for helse og omsorg får i oppdrag å utrede muligheten for en styrking av ergoterapi-tilbudet i Elverum. Målsettingen er at ventetida i det kommunale rehabiliteringstilbudet må betydelig ned som en følge av et styrket tilbud i åra framover.	31.12.2021	Aino Kristiansen	Arbeid er startet opp.

pkt. 13	Komite for vekst og utvikling får i oppdrag å se på flere muligheter til å forsterke arbeidet for nye etableringer og grønn næringsutvikling i samarbeid med landbruket og skog- og trebaserte næringer i Elverum og Innlandet. Det er naturlig at arbeidet gjennomføres sammen med Elverum Vekst og selskapets samarbeidspartnere, som er en samling av lokale og regionale ressurser for vekst og utvikling i Elverum. Komitearbeidet påbegynnes i 2021.	31.12.2021	Aasmund Hagen	Arbeidet har det ikke vært kapasitet til å iverksette per 2. tertial. Vedtaks punktet vil bli tatt opp til drøfting i Komite for vekst- og utvikling høsten 2021.
pkt. 14	Kommunedirektøren utarbeider en Kommunedelplan for naturmangfold som følges opp av Komite for Vekst og Utvikling som skal ferdigstilles innen rullering av kommuneplanens arealdel, for å inngå som beslutningsgrunnlag ved vurdering av nye byggeområder og etablering av eventuelle hensynssoner. Planen skal ende i konkrete forslag til hvordan naturmangfoldet i kommunen best kan ivaretas, når kommunedirektøren legger frem sitt forslag til kommuneplanens arealdel.	31.12.2021	Tor Backe	Arbeidet er ikke iverksatt per 2. tertial 2021, da det ikke er kapasitet til det. Jf kommentar til tertial 1: <i>«En vil måtte komme tilbake til kommunestyret vedrørende oppfølgingen, da det vurderes som riktig at dette er et tema som må inngå som en del av revidering av kommuneplanens arealdel, og at det planarbeidet må iverksettes på grunnlag av eget vedtak i kommunestyret i henhold til gjeldende planstrategi.»</i>

Tabell: Oppfølging av kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2021-2024. Status per 2. tertial 2021.

Oppfølging av politiske vedtak per 2. tertial 2021

Dette kapitlet redegjør for oppfølging og gjennomføring av vedtak som gjøres gjennom årene i formannskapet og kommunestyret, og som er i prosess. Det rapporteres vedrørende status i disse vedtakene i tertialrapportene gjennom året og ved årsslutt (årsmelding). Vedtakene har forskjellig karakter, blant annet ved at noen står til gjennomføring over flere år. I det følgende rapporteres en tabellarisk status på de aktuelle vedtak (FSK=Formannskapet, KS=Kommunestyret) som er i prosess.

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
KS 038/14 07.05.14.	Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer i Elverum.	Line M. Rustad	Planprogram ble vedtatt i kommunestyret i oktober 2014. Planarbeidet har vært stilt i bero grunnet mangel på kapasitet.
KS 128/16 31.08.16.	Deltakelse i forsknings- og utviklingsprosjektet Kultur for læring.	Lena M. Henriksen/ Thorleif Skavern	Utviklingsarbeidet pågår, og gjennomføres i tråd med vedtatt tidsplan. For skole avsluttes prosjektet ved utgangen av 2021, for barnehage pågår utviklingsarbeidet ut barnehageåret 2021/2022.
KS 108/16 28.09.16.	Salg av eiendom (Nysted).	Kjell Karlsen	Saken er stilt i bero i påvente av at kulturminneplan for sentrum blir utarbeidet, jmfør KS-038/14. Leieavtalen med Elverum kunstforening er forlenget med ytterligere 10 år.
KS 063/18 30.05.18.	Oppfølging av forvaltningsrapport integrering av flyktninger.	Thorleif Skavern	Elverum kommune skal utarbeide en plan for inkludering, noe som er innarbeidet i planstrategien. Arbeidet søkes iverksatt høsthalvåret 2021.
KS 162/18 13.12.18 KS 077/19 19.06.19	Ny svømmehall – status og videre prosess	Kristian Trengereid	Flerbruksanlegget AS har hatt som oppdrag å innhente utviklingspartner, hvilket er på plass per 2. tertial 2021 og orientert om til formannskapet.
FSK 169/18 23.11.18	Frydenlundvegen 18 – vurdering av planoppstart	Tor Backe	Kommunen avventer fortsatt utspill fra tiltakshaver.
KS 167/18 13.12.18	Trafikksituasjonen Hanstad syd, spørsmål om utbedringstiltak	Tor Backe	Oppfølging er politisk utsatt. Initiativ fra plan og eiendomskomitéen til møte med Trygg Trafikk avventes. Jfr. sak FSK 041/20.
FSK 056/19 24.04.19	Regulering av midlertidige boliger for vanskeligstilte - vurdering av plassering og planoppstart.	Tor Backe	Jf sak FSK 088/20
KS 027/19 06.03.19 KS 125/19 02.10.19	Økonomisk støtte – dokumentasjonscenter Anno Museum AS	Kristian Trengereid	Oppfølging er gjort i henhold til vedtak, kommunens bidrag er innbetalt Anno Museum primo mai 2021.
KS 043/19 03.04.19	Utrede skolefritidsordningen i Elverum kommune	Thorleif Skavern	Dette arbeidet pågår fortsatt og blir også vurdert i tråd med kommunedirektørens salderingsprosess med etterfølgende saksframlegg for kommunestyret.

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
KS 083/19 19.06.19	Status - utredning om hyttebygging i området ved Rogstadbakkvollen	Kristian Trengeid	Saken er oversendt kommuneskogen for oppfølging, prosess i tråd med kommunestyrets vedtak pågår.
FSK 147/20 30.09.20	Planprogram for tilsving mellom Røros- og Solørbanen - 1. gangs behandling	Tor Backe	Planprogram vedtatt. Avklaring av innsigelser og forberedelser for sluttbehandling pågår. Vedtak sannsynlig sein høst 2021.
KS 030/20 25.03.20	Planstrategi Elverum kommune 2019 – 2023	Aasmund Hagen	Kommunestyret har vedtatt med hjemmel i Plan- og bygningslovens §10 å utarbeide planstrategi for Elverum kommune for perioden 2019 – 2023. Arbeidet er forsinket relatert til oppsatt plan, på grunn av merarbeid med koronasituasjonen, og planlegges iverksatt igjen gjennom høsten 2021.
FSK 041/20 18.03.20	Hanstad, plan overordnet vegsystem	Tor Backe	Sak utsatt og oversendt Kommunestyrekomité for plan og eiendom for videre behandling, antatt 2. halvår 2021.
FSK 079/20 20.05.20	Detaljregulering for Damgaardtunet – 1. gangs behandling	Tor Backe	Detaljregulering vedtatt.
FSK 110/20 17.06.20	Detaljregulering for Skansebu – utsatt 1. gangs behandling	Tor Backe	Planen er under behandling, innsigelser fra NVE og Statsforvalteren søkes avklart. Dialog med utbygger om videre arbeid.
FSK 088/20 03.06.20	Detaljregulering for Solbrå II – 1. gangs behandling	Tor Backe	Planen er under 1.gangs behandling, innsigelse fra Statsforvalteren ang. støy søkes avklart.
KS 096/20 23.09.20	Utvidelse av mandat – Kommunestyrekomité for utdanning	Kristian Trengeid	Utredning av skole og barnehagestruktur – sak i kommunestyret 26.05.21.
KS 052/21 26.05.21	Barnehage og skolestruktur – Utdanningskomiteens innstilling til kommunestyret		Kommunestyret opprettholder dagens barnehagestruktur. Komiteen arbeider videre med revidering av vedtekter samt utarbeider barnehageplan. Prosess med flytting av elever fra ungdomsskoletrinnet på Hanstad skole til Elverum ungdomsskole fra høsten 2022 igangsettes.
KS 090/21 25.08.21	Flytting av ungdomstrinnet ved Hanstad skole til Elverum ungdomsskole		
KS 091/21 25.08.21	Skolestruktur – løsning av EUS sitt arealbehov		Forslag om å legge ned ungdomstrinnet på Hanstad skole opprettholdes. 8. klasse elevene overføres til EUS fra skolestart høsten 2022. Kommunedirektøren arbeider videre med en løsning hvor EUS sine behov for ekstra klasserom etableres i 3. etg. i kommunehuset Folkvang. Økonomiske konsekvenser innarbeides i rulleringen av Handlings- og økonomiplan 2022 – 2025.

KS 097/20 23.09.20	Kommunal planstrategi 2016 – 2019 – Mandat for planprosesser – Trafikksikkerhetsplan og Attraktivitetsplan	Aasmund Hagen	Trafikksikkerhetsplanen ble godkjent i kommunestyret 26.05.21. Attraktivitetsplanen ble godkjent i kommunestyret 22.09.21.
FSK 016/21 17.02.21	Detaljplan for Ydalir park	Tor Backe	Detaljregulering for Ydalir park, plan-id 2018004 er lagt ut til offentlig ettersyn
KS 067/21 23.06.21	Detaljregulering for Ydalir park – 2. gangs behandling		Detaljregulering Ydalir park vedtatt
FSK 018/21 17.02.21	Behandling av klage på avslag om fradeling av eiendom til bolig i Sagåvegen 32 A og B	Tor Backe	Mer dokumentasjon må innhentes før saken kan returneres til behandling i formannskapet.
FSK 021/21 17.02.21	Avhending av Kirkeby oppvekstsenter	Kjell Karlsen	Saken er utsatt og returnert til administrasjonen for videre utredning. Det er bestilt nye verdivurderinger av eiendommen basert på gitte føringer om fradeling og seksjonering av bygget.
FSK112/21 18.08.21			
KS 068/21 23.06.21	Detaljregulering for Padelsenter – 2. gangs behandling	Tor Backe	Detaljregulering Padelsenter vedtatt
FSK 064/21 19.05.21	Detaljregulering for Skansen – fastsetting av planprogram	Tor Backe	Planprogram for detaljregulering av Skansen vedtatt. Plan-ID 2020001
FSK 085/21 16.06.21	Behandling av klage på vedtak om byggetillatelse for tilbygg i en etasje med takterasse, Stavåssvingen 22	Tor Backe	Klagen tas ikke til følge. Kommunens vedtak er stadfestet av Statsforvalteren 10.09.2021.
FSK 086/21 16.06.21	Detaljregulering for Elverhøi III – 1. gangs behandling	Tor Backe	Offentlig ettersyn er ferdig. Plandokumenter oppdateres før sluttbehandling. Dialog med tiltakshaver undervegs.
FSK 087/21 16.06.21	Detaljregulering for Jegertomta – 1. gangs behandling	Tor Backe	Planen til sluttbehandling i KS 22.09.2021
FSK 088/21 16.06.21	Detaljregulering for Sandbakken 13 – 1. gangs behandling	Tor Backe	Dialog med utbygger pågår. Behov for ytterligere avklaring med FSK før videre behandling.
FSK 089/21 16.06.21	Detaljregulering for Johan Falkbergets veg 56 – 1. gangs behandling	Tor Backe	Planen til sluttbehandling i KS 22.09.2021
FSK 092/21 16.06.21	Områderegeringsplan for Grundsetmoen industriområde	Tor Backe	Planprosess avsluttet i dialog med Elverum Vekst, da kommunen ikke lenger er aktuell for batterifabrikk.
KS 074/21 23.06.21	Tiltak for rekruttering av fastlege i ledig fastlegehjemmel i Elverum kommune	Kristian Trengereid	Kommunedirektør skal utrede langtidsplan for organisering og rekruttering til fastlegetjenesten i Elverum kommune. Planen legges fram til politisk behandling innen utgangen av oktober 2021.
FSK 106/21 18.08.21	Detaljregulering for Ydalirtoppen	Tor Backe	Detaljregulering for Ydalirtoppen, Plan-ID 2019-004 er ute til offentlig ettersyn.

Tabell: Oppfølging av politiske vedtak – status per 2. tertial 2021.

Bemanningsoversikt

Tabellen nedenfor viser personalressurser, faste årsverk i Elverum kommune per utgangen av 2. tertial (31.08.21) samt ved utgangen av 1.tertial 2021. Det er per 2. tertial 1371,8 faste årsverk i Elverum kommune. Det er en reduksjon på 16,2 årsverk fra sist rapportering 30.04.21.

Sektor/Stab	Antall årsverk	
	1. tertial 2021	2.tertial 2021
Kommunedirektør inkludert Samfunnsutviklingsstaben	5,5	5,5
Sektor for teknikk og miljø	54,0	55,5
Eiendomsstaben	91,4	86,6
Sektor for utdanning	553,8	544,9
Sektor for familie og helse	66,5	64,0
NAV Elverum	20,0	19,0
Sektor for kultur	31,0	32,5
Sektor for pleie-, rehabilitering og omsorg	509,6	508,6
Personalstaben	6,3	6,3
Service- og IKT-staben	24,9	25,0
Økonomistaben	25,0	25,0
Totalsum	1 388,0	1372,8

Tabell: Bemanning i Elverum kommune målt i antall årsverk fordelt på sektorer og staber per 30.04.21 og 31.08.21.

Oversikten over viser faste personalressurser per 31.08.21. Dette gir oversikt over den reelle innsatsen av ressurser i form av personell, og mindre endringer/forskyvninger som ikke endrer den totale innsatsen. Grunnlaget hentes direkte ut fra lønnsystemet slik at tellingen er maskinell. Utgangspunktet for tellingen er *ansettelsesprosent for de enkelte stillingskategorier*, og disse summeres opp til *lønnede årsverk*. Utviklingen viser, sammenliknet med sum personalressurser per 30.04.21, en nedgang på 16,2 årsverk.

Det har i 2.tertial 2021 vært en reell nedbemanning i sektor for utdanning tilsvarende 7,5 årsverk. Herav 6,5 årsverk i Bolig og introduksjon (BOI) og Elverum læringscenter (ELS) som følge av færre flyktninger og derav redusert antall brukere i disse enhetene. Det siste årsverket ble tatt ned i PP-tjenesten på grunn av endring i avtale om interkommunalt samarbeid.

Det er kun stillinger som er besatt (fast og midlertidig) på telletidspunktet som er med i oversikten. Det vil alltid være ledige stillinger som er under utlysning, og som dermed ikke er med i totaloversikten i påvente av nyansettelse. Dette er årsaken til de små variasjonene i antall årsverk ved telletidspunktet 31.08.21 sett opp imot 30.04.21.

Sykefravær

Sykefravær perioden 1. januar – 31.august.				
Sektor/Stab	Totalt fravær i % (2021)	Sykefravær i % mindre enn 16 dager inkl. egenmeld.	Sykefravær i % mer enn 16 dager	Endring i %-poeng sammenlignet med 2.tertial 2020
Kommunedirektør og stabene: Personalstaben, Økonomistaben, Service- og IKT-staben, Samfunnsutviklingsstaben	4,10	1,56	2,54	-2,30
Sektor for teknikk og miljø	8,69	1,39	7,30	2,91
Eiendomsstaben	8,96	2,72	6,24	-2,36
Sektor for utdanning	7,92	1,64	6,28	0,96
Sektor for familie og helse	7,37	1,27	6,10	-1,51
NAV	5,52	1,01	4,51	1,28
Sektor for kultur	4,59	0,67	3,92	-0,53
Sektor for Pleie-, rehabilitering og omsorg	11,68	2,56	9,12	0,03
Sum/gjennomsnitt for kommunen	8,93	1,95	6,98	0,05

Tabell: Sykefravær i sektorer og staber pr 2.tertial 2021 samt sammenlikning med pr 2.tertial 2020.

Samlet sykefravær pr 31.08.21 for Elverum kommune er 8,9 %. Sammenlignet med samme periode i fjor er det så godt som helt likt. Korttidsfravær ligger på 1,95 % og langtidsfraværet på 6,98%. Korttidsfravær er fravær inntil 16 dager, både egenmeldt og sykemeldt. Langtidsfravær er fravær utover 16 dager. Det er langtidsfraværet som gir de største utslagene på fraværstatistikken. Tallene må ses i sammenheng med antall ansatte. I avdelinger med få ansatte vil enkeltfravær gi store utslag. Elverum kommune har i virksomhetsplan for 2021 et mål på 92,5 % nærvær og pr. 31.08.21 er nærværet 91,1%, altså noe lavere enn målsettingen for året samlet.

På grunn av koronavirusutbruddet har det vært noe fravær som skyldes bestemmelsen om at man skal holde seg hjemme også om man har milde symptomer på luftveisinfeksjon. Vår region har i stor grad vært skånet for de store utbruddene og dermed også for sykdom blant våre ansatte. Men det har vært noe fravær knyttet til symptomer. Dette har sammenheng med hvorvidt man har hatt mulighet til å jobbe hjemmefra ved symptomer eller har vært nødt til å registrere dager med symptomer som sykefravær på grunn av regelen om at man holder seg hjemme selv med milde symptomer.

Å ha oversikt over mønstre og sammenhenger i sykefraværet gir kunnskap og avdekker utfordringer. Ved å se utviklingen i sykefraværet over tid og sammenligne med nærliggende virksomheter, vil vi få en status og et bilde på om målene bør justeres og om det eventuelt bør iverksettes tiltak. Godt sykefraværarbeid krever kompetente ledere som følger opp, ansatte som involveres og tillitsvalgte og verneombud som er aktive deltagere. Det gjennomsnittlige sykefraværet er målt og rapportert per sektor/stab. Av hensyn til personvernet er stabene, eksklusive eiendomsstaben, slått sammen.

Det var i perioden 2015-2019 et sentralt prosjekt med fokus på nærvær i barnehagesektor og i sektor for helse og omsorg. Selve prosjektet «Fra fravær til nærvær – hvordan jobbe for redusert sykefravær i utvalgte sektorer» ble avsluttet våren 2019. De erfaringer og verktøyene vi ser har effekt på nærværet, er implementert i rutiner for sykefravær og oppfølging. Det jobbes videre med fokus på nærvær både internt og i samarbeid med NAV Arbeidslivssenter.

Det ble i løpet av 2020 etablert HMS- og IA-utvalg lokalt i hver avdeling, her jobbes det med saker som kan ha innvirkning på arbeidsmiljøet og indirekte på sykefravær/nærvær.

Finansforvaltning

Nøkkeltall

Den kommunale finansforvaltning dreier seg i hovedsak om styring/sikring av kommunens driftslikvider og aktiviteter knyttet til finansiering/refinansiering av kommunens investeringstiltak. Finansforvaltningen utøves av kommunedirektøren i samsvar med finansreglementet vedtatt av kommunestyret. Porteføljen per 31.08.2021 er innenfor vedtatt reglement.

Nedenfor gis noen nøkkeltall for gjeldsporteføljen pr 31.08.2021:

Nøkkeltall (samlet gjeld eksklusive husbanklån)	(Beløp i 1000 kr)	Status 31.08.2021	Finansreglement
Gjeld		2 213 000	
Gjennomsnittlig rente på rapporteringsdato		1,59 %	
Gjennomsnittlig i året		1,54 %	
Renterisiko for porteføljen:			
Gjennomsnittlig rentebindingstid		1,5 år	Mellom 1 og 5 år
Andel flytende rente		68 %	Mellom 25 % og 75 %
Andel fast rente		32 %	Mellom 25 % og 75 %
Andel gjeld som må refinansieres i løpet av 12 mnd (sertifikatlån)		36 %	Maksimalt 50 %
Økning i rentekostnader de neste 12 måneder ved 1 % renteøkning		12 500	
Gjeld til Husbanken		604 000	
Samlet gjeld		2 817 000	

Tabell: Nøkkeltall for Elverum kommunes gjeldsportefølge per 2. tertial 2021

Per 31.08.21 hadde kommunen en lånegjeld eksklusiv formidlingslån på 2 313 millioner kroner, fordelt på 15 lån. Det største lånet er på 236 millioner kroner. Det innhentes tilbud fra flere låneinstitusjoner ved refinansiering av sertifikatlån og ved inngåelse av rentebytteavtaler.

Lån til finansiering av kommunale investeringer

Årets låneopptak til finansiering av investeringer er foreløpig ikke tatt opp.

Formidlingslån/Startlån

Årets låneopptak på 85 millioner kroner til videreformidling av startlån er tatt opp.

Plasseringer av kortsiktig likviditet

Kommunen må sørge for at det til enhver tid er til disposisjon tilstrekkelige likvide midler slik at løpende forpliktelser kan dekkes ved forfall. Kommunens likvide midler er i sin helhet plassert som bankinnskudd i avtalebanken i henhold til bestemmelsene i finansreglementet. Nedenfor presenteres nøkkeltall for kommunens innskudd i avtalebank:

Nøkkeltall (innestående i bank)	(Beløp i 1000 kr)	Status 31.08.2021
Sum innestående i bank på rapporteringsdato		151 000
Gjennomsnittlig innestående gjennom året		283 000
Innskuddsrente på rapporteringsdato		0,87 %
Gjennomsnittlig innskuddsrente i året		0,72 %

Tabell: Nøkkeltall (innestående bank) per 2. tertial 2021.

Budsjetterte renteinntekter og -utgifter

Tabellen nedenfor viser prognose for netto renteutgifter. Det er usikkerhet i denne prognosen, da rentemarkedet for tiden er uforutsigbart.

	1	2	3
	Opprinnelig budsjett 2021	Avviksprognose 2. tertial 2021	Sum prognose for revidert budsjett 2021
Renteinntekter - bankinnskudd	-1 000 000	-800 000	- 1 800 000
Renteinntekter - utlån	-10 720 000	-1 800 000	-12 520 000
Renteutgifter – innlån 1)	43 994 000	-3 000 000	40 994 000
Netto renteutgifter	32 274 000	-5 600 000	26 674 000

Tabell: Prognose for netto renteutgifter per 2. tertial 2021.

Kolonne 1 viser opprinnelig budsjett inneværende år og som ble vedtatt i desember 2020.

Kolonne 2 viser prognose for renteinntekter /-utgifter 2. tertial 2021

Kolonne 3 viser sum prognose for revidert budsjett 2021

Handlingsregel nummer 10 i kommunens økonomireglement tilsier at det skal budsjetteres med 3 % rente, og at avvik skal avsettes til, eller brukes av, et rentefond. Da økonomireglementet ble vedtatt i desember 2019 ble det signalisert at de økonomiske målene og handlingsreglene ikke ville være realistiske å nå på kort sikt. Dersom det for 2021 skulle vært budsjettert med en rente på 3 %, ville budsjetterte renteutgifter¹⁾ vært nærmere 69 millioner kroner, noe som tilsvarer 25 millioner kroner mer enn opprinnelig budsjett. Differansen mellom faktisk rente og budsjettert rente inneværende år (25 millioner) skulle vært avsatt til et rentefond, og tas i bruk når renta stiger over 3 prosent.

Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avviksprognose ordinær drift

Innledning

På grunnlag av langsiktige strategiske mål i kommuneplan, i de strategiske planene innenfor samfunnsområdene, og i Handlings- og økonomiplan 2021 – 2024, er det satt mål for tjenesteproduksjonen for tjenesteområdene i Virksomhetsplanen for 2021 - se Virksomhetsplanen [her](#). Målene for tjenesteproduksjonen er vist som indikatorer på forhold som vurderes som vesentlige for tjenesteutøvelsen – jfr. målekortene. Indikatorene gjør det mulig å følge utvikling over tid og viser om kortsiktige og langsiktige mål nås. Dette er det viktigste grunnlaget for styring og ledelse av kommunens virksomhet.

Målekortene på tjenesteområdene er ikke gjengitt på nytt i tertialrapporten, det vises til Virksomhetsplan 2021 (se lenke over). I Virksomhetsplanen beskrives den kommunale virksomheten fordelt på tjenesteområder med tilhørende funksjonsgrupper og tjenester. For hvert tjenesteområde redegjøres det i Virksomhetsplanen på følgende punkter:

- Funksjoner og tjenester innenfor tjenesteområdet med budsjettamme
- Målgrupper for tjenestene
- Utvikling i nøkkeltall
- Mål for tjenesteproduksjonen – målekort 2021
- Organisering av tjenesteproduksjonen
- Planlagt utviklingsarbeid 2021

I tertialrapporten rapporteres det fra hvert tjenesteområde. Rapporteringen er gjort så enkel som mulig for å unngå gjentakelser i beskrivelser. Rapporteringen skal imidlertid ivareta de vesentlige forhold for styring av virksomheten med utgangspunkt i Virksomhetsplanen for 2021. Det betyr at eventuelle vurderte avvik som vil kunne ha betydning for årets resultat relatert til Virksomhetsplanen, og hvilke korrigerende tiltak som iverksettes, omtales på de enkelte tjenesteområder. Denne vurderingen per tjenesteområde er gjort på følgende punkter:

- Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021
- Budsjettamme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021
- Planlagt utviklingsarbeid for 2021.

De sektorer og staber som produserer tjenestene på hvert tjenesteområde har på dette grunnlag gitt sin samlede vurdering av om målene for tjenesteproduksjonen nås for 2021, hvorvidt tjenesteproduksjonen kan gjennomføres innenfor de vedtatte økonomiske rammer og om utviklingsarbeidet gjennomføres som planlagt. Tertialrapportene fokuserer derved på virksomhetsåret i henhold til Virksomhetsplanen, og med den intensjon å være underlag for styring innenfor virksomhetsåret.

I det følgende gis omtalen fordelt på hvert av tjenesteområdene.

Politisk styring

For dette tjenesteområdet er det ikke etablert noen særskilte mål og utviklingsoppgaver. I Virksomhetsplanen er det gitt en beskrivelse av hvilke funksjoner som er relatert til dette tjenesteområdet.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet Politisk styring et vurdert merforbruk tilsvarende 0,1 millioner kroner som prognose for året. Føring og krav fra Valgdirektoratet for valg av dokumentkannere i forbindelse med gjennomføring av Stortings- og sametingsvalget 2021 medfører anskaffelser utover budsjett.

Administrasjon

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Målet om å omsette minimum 170 kr/m² til vedlikeholds aktiviteter nås ikke som følge av for lite vedlikeholdsbudsjett, noe som innebærer at vedlikeholdsetterslepet øker.

Målsetning om andel husstander med tilbud om høyhastighetsbredbånd i ikke-kommersielle områder i kommunen på 82% i 2021 (i henhold til vedtatt masterplan bredbåndutbygging) vil ikke bli nådd. Dette skyldes uforholdsmessige høye priser på utbyggingen for områdene Rølsåsen/Lykkja og Skogen. Utbygging av disse områdene forskyves til 2022.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet Administrasjon et vurdert merforbruk tilsvarende 2,7 millioner kroner som prognose for året. Vurdert merforbruk skyldes ekstra ikke planlagt arbeid i tilknytning til pågående sykehussak for Elverum/Innlandet. Kostnadene er knyttet til innleide konsulenttjenester og engasjement av rådgiver i kommunens egen regi. I tillegg til dette skyldes avviket økte energipriser og økt energibruk som følge av lavere utetemperatur (effekttopp i januar påvirker fjernvarmekostnadene for hele året), samt reduksjon i innfordringsgebyrer på grunn av lavere sats.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Barnehage

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Per 2. tertial er det usikkert hvordan kartleggingen T3 i Kultur for læring (KFL) vil slå ut etter pandemien. Den forrige kartleggingen, T2, ble gjennomført høsten 2019. Det har vært en svært annerledes barnehagehverdag under pandemien, hvor vi kanskje kan forvente en bedre skår på relasjon barn –voksen med de faste kohortene vi har hatt til nå. Det er ikke forventet at mål om 50% pedagoger er nådd i alle kommunale barnehager i løpet av 2021, dette krever et økonomisk handlingsrom vi ikke har per nå.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021**

Per 2. tertial har tjenesteområdet Barnehage et vurdert merforbruk tilsvarende 2,9 millioner kroner som prognose for året. Vurdert merforbruk skyldes at tolkning av forskrift og flere

endringer i kapitalkostnadene har gjort området vanskelig å vurdere i år. Det ble derfor budsjettert for lite i tilskudd til private barnehager.

Refusjon til redusert foreldrebetaling, gratis kjernetid og søskenmoderasjon til de private har økt. Antall vedtakstimer til spesialpedagogisk hjelp/tilsyn og omsorg har økt, konsekvens er økt bemanning og økt refusjon til private.

I tillegg til dette skyldes avviket økte energipriser og økt energibruk som følge av lavere utetemperatur (effekttopp i januar påvirker fjernvarme kostnadene for hele året).

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført. Korona-situasjonen har gjort det vanskelig med fysiske samlinger, noe som gir noen begrensninger.

Skole

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Det er grunn til å forvente at den digitale dekningen i Elverumsskolen blir bedre enn målsatt. Alle elever i skolen vil i løpet av høsten ha egen iPad eller PC. Målet om 17% på nivå 1 på nasjonale prøver på 5. trinn kan vise seg vanskelig å nå. Utover dette er vurderingen at målene for året på tjenesteområdet vil nås.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet Skole et vurdert merforbruk tilsvarende 4,3 millioner kroner som prognose for året. Vurdert merforbruk skyldes at samarbeidsavtalen med Åmot kommune utgikk i 2020, og det har ikke lyktes å erstatte avtalen hittil i 2021. Det arbeides videre for å få på plass nye samarbeidsavtaler. Nedbemanningsprosessen har tatt lengre tid enn beregnet, og har derfor ikke helårsvirkning av denne. 2,1 millioner av avviket skyldes økte energipriser og økt energibruk som følge av lavere utetemperatur (effekttopp i januar påvirker fjernvarmekostnadene for hele året).

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Med bakgrunn i koronasituasjonen har innføring av verdierbeidet "hjerterom" blitt utsatt noe i tid. Det regnes med at innføringen vil bli gjennomført neste skoleår, 2021-22. Resterende utviklingsarbeid vil bli gjennomført i tråd med virksomhetsplanen.

Barnevern

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Vurderingen per 2. tertial er at det vil bli avvik på måloppnåelse på antall lovpålagte tilsyn i fosterhjem, på grunn av koronasituasjonen, vakante stillinger og høyt sykefravær i enheten. Dernest vil det bli avvik for året på undersøkelsessakene i forhold til tidsfrist, samt ikke full måloppnåelse på tiltaksplaner i barnevernssaker.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet Barnevern et vurdert mindreforbruk tilsvarende 1,9 millioner kroner som prognose for året. Vurdert mindreforbruk skyldes i hovedsak mindre kjøp av tjenester til barnevernstiltak i hjemmet og færre barn plassert på institusjon. Det har ikke vært økning på antall i fosterhjem, men nedgang på grunn av tilbakeføring til biologiske foreldre. Godt samarbeid

mellom barneverntjenesten og NAV som gjelder ettervernsaker, reduserer kostnadene på tjenesteområdet.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Det vil bli avvik på planlegging av spesialiserte hjelpetiltak til utsatte barn og familier, men dette arbeides det med fram mot 2022 da barnevernreformen iverksettes i kommunene.

Helse - forebygging og behandling

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Avvik 2. tertial på mål for forebyggende enhet da koronasituasjonen har gjort at mange tiltak ikke kan gjennomføres. Brukerundersøkelse i forebyggende enhet gjennomføres som planlagt.

Avvik på antall konsultasjoner i legevakten, da det har vært mindre trafikk i hele koronaperioden.

Mål: «Antall personer med nedsatt funksjonsevne som mottar aktivitetstilbud på dagsenter – 18 brukere». Grunnet endring i brukergruppen, hvor enkelte brukere krever tettere oppfølging er det per 2. tertial ikke bemanning til å ta imot flere enn 14 brukere.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet Helse et vurdert merforbruk tilsvarende 2,6 millioner kroner som prognose for året. Vurdert merforbruk skyldes i hovedsak merforbruk av fastlønn for kommunale leger, økte kostnader som følge av rekrutteringsvansker av fastleger og økte energipriser og økt energibruk som følge av lavere utetemperatur (effekttopp i januar påvirker fjernvarmekostnadene for hele året). Planlagt innsparingstiltak tilsvarende 1 årsverk lege vil ikke kunne gjennomføres fullt ut. Det er også mindreinntekter på blant annet utenlandsvaksinering og redusert antall konsultasjoner på legevakt som følge av koronapandemien som påvirker prognosen.

Elverum kommune har som mange andre kommuner i Norge utfordringer i forhold til rekruttering av fastleger. Enkelte fastleger får ikke solgt praksis og kommunen har et sørge for ansvar som må oppfylles. Det vil si at kommunen må påse at alle innbyggere har tilgang til fastlege. Dette gjør at Elverum Kommune må skaffe vikar der ikke fastlege klarer å selge sin praksis. Da det ofte ikke er søknader på fastlegestillinger, må Elverum Kommune av og til leie inn fastleger fra vikarbyrå. Dette er en dyr løsning, men nødvendig for å sikre innbyggere fastlege.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Ingen avvik pr 2. tertial, vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført som planlagt.

Pleie og omsorg

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Mål: Andel tjenestemottakere som ønsker og har rett på personlig koordinator som skal få dette opprettet innen 1 måned etter søknad.

Det oppleves fortsatt som vanskelig å rekruttere personlige koordinatore. Noen enheter responderer raskt og finner koordinator, mens for andre så sitter det lengre inne å skulle finne en

koordinator i egen enhet. Systemkoordinator blir sittende som personlig koordinator i altfor mange saker, og det kan ta over 1 måned å få en koordinator på plass.

Mål: Ernæringskartlegging i hjemmebaserte tjenester er utført på alle aktuelle brukere i henhold til prosedyre: Mål 2021: 100 %.

Det er vanskelig å anslå hvor mange prosent som er kartlagt, men anslår ca. 90 %. Ernæringskartlegging er utfordrende i hjemmesykepleien da brukerne bor i egne hjem, og hjemmesykepleien ikke har mulighet til å observere bruker gjennom hele døgnet.

▪ **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet Pleie og omsorg et vurdert merforbruk tilsvarende 6,8 millioner kroner som prognose for året. Merforbruk som følge av økte energipriser og økt energibruk som følge av lavere utetemperatur (effekttopp i januar påvirker fjernvarmekostnadene for hele året) er vurdert til 1,8 millioner kroner.

Der er stor svikt i refusjonsinntekten for ressurskrevende tjenester på 7,2 millioner kroner. Årsaken til dette at estimert timepris for 2021 er lavere enn forutsatt i økonomiplanen, samtidig som det er flere brukere med endrede behov, også brukere som faller ut av refusjonsordningen. I tillegg er det mindre utgifter til blant annet innleie av vikar for avdelingsleder, og utgifter til kurs og opplæring for tjenesteområdet, noe som reduserer det totale merforbruket.

▪ **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Mye av planlagt utviklingsarbeid er utsatt eller forsinket på grunn av koronapandemien, da personell har måttet jobbe med andre oppgaver. Det er derfor usikkert hvor mye av planlagt utviklingsarbeid som blir gjennomført etter plan innen utgangen av 2021.

- Kontinuerlig forbedring: Fortsette forbedringsarbeidet gjennom LEAN, kontinuerlig forbedring og utvikling av en varig forbedringskultur, og bli en lærende organisasjon. Det er på grunn av smitteverntiltak vanskelig å gjennomføre tavlemøter og samling av flere personer i samme rom. Utviklingsstaben som har en viktig rolle som koordinator, pådriver er omdisponert til vaksinearbeid. Det er gjennomført kulturanalyse på to arbeidsplasser i vår.
- Pasientsikkerhet: Styrke pasientsikkerheten med spesielt fokus på tidlig oppdagelse av forverret tilstand og opplæring av instruktører. Det er utdannet Pro Act instruktører i både hjemmetjenesten og institusjonstjenesten. Kursing i hjerte- lunge redning for Pro Act instruktører er per nå satt på vent på grunn av mangel på ressurser ved utviklingssenteret. Institusjonstjenesten og hjemmetjenesten jobber videre med de tiltak som er mulige å gjennomføre tross pandemien. Tiltak som kan nevnes her er oppstart og bruk av NEWS2 score, bruk av utstyrssekker i hjemmetjenesten og kursing av nattevakter i institusjonstjenesten. Pro Act instruktørene planlegger videre kursing av ansatte og ferievikarer.
- Demensomsorg: Arbeide med flyt og koordinering i demensomsorgen internt i kommunen. Utvikle aktivitetstilbudet til hjemmeboende personer med demenssykdom og se på mulighet for arbeidslag innen hjemmetjenesten. Interne arbeidsgrupper innen flyt og koordinering er satt på pause på grunn av koronapandemien. Arbeidet planlegges å starte opp igjen til høsten 2021. Det er innvilget tilskudd for utvikling av aktivitetstilbudet innen demensomsorg og det er ønskelig å teste ut avlastning på kveldstid høsten 2021. Det planlegges å inngå

avtale om et demensvennlig samfunn høsten 2021 og også oppstart av samtalegrupper for pårørende.

- Pårørendearbeid: Systematisere arbeidet med pårørendearbeid i hele sektoren. Det er ikke iverksatt tiltak for å systematisere pårørendearbeid. Utviklingsstaben er omdisponert til vaksinearbeid.
- Frivillighet: Styrke og utvikle samarbeidet med frivilligheten. Sektoren fortsetter samarbeidet med frivillighet på ulike områder. Tiltaket «Eldre ut på middag» er gjennomført.
- Leve hele livet: Implementere vedtatte tiltak i tråd med reformen. Det er utarbeidet en handlingsplan for Leve hele livet som skal behandles i Kommunestyret høsten 2021.
- Velferdsteknologi: Fortsette arbeidet med å innføre velferdsteknologi som en del av helse- og omsorgstjenesten. Arbeidet med å implementere e-lås er startet i hjemmetjenesten, med pilot høsten 2021. Det prøves også ut teknologi innen både lokalisering og digitalt tilsyn i hjemmetjenesten. Lyngholtet sykehjem har implementert nytt signalanlegg. Det arbeides med en overordnet prosedyre for velferdsteknologi i sektoren.
- Psykisk helse- og rustjeneste: Flexible Assertive Community Treatment (FACT-) prosjekt skal over i driftsfasen og skal tilby både kommunale- og spesialisthelsetjenester ambulant. Teamet skal gi alle typer tjenester som brukeren har behov for, drive oppsøkende virksomhet med fokus på brukerens mestring, fungering og integrering i lokalsamfunnet. Teamet starter opplæring fra 1. oktober. Det er rekruttert tre ansatte fra tjenesten tilknyttet Øvre Sandbakken som blir deltakere i teamet. Full drift kan ikke påregnes før etter nyttår.
- Rask psykisk helsehjelp (RPH): Det er tildelt 1,5 millioner i prosjektmidler til oppstart av RPH. Det har vært utfordrende å få på plass prosjektleder, men stillingen er nå besatt. Personell tilknyttet poliklinikken er i gang med utdanning innen kognitiv terapi. Denne utdanningen avsluttes januar 2022.
- Psykisk helse- og rustjeneste: Videreutvikle mestringstilbud innen rus- og psykisk helsetjeneste, samt videreutvikle det terapeutiske tilbudet i psykisk helse i samarbeid med kommunepsykologene. Arbeid igangsatt, men forsinket på grunn av pandemien. Det er blant annet igangsatt et prosjekt med å mål om å redusere bruken av tvangsinnleggelse i psykisk helsevern. Tjenesten fortsetter å ha fokus på å forebygge vold og trusler, samt forebygging av selvmord.

Sosial tjenestebistand

▪ Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.

Gjeldsrådgivning ligger under måltall for antall avsluttede saker per måned, hovedsakelig grunnet forsinkelser i namsapparatet. Vi når derimot 95% løsning på de saker vi har avsluttet hittil i år, hvor målet er 80%.

Vi har ingen måling på indikator som omhandler aktivitetsplikten for ungdom. Det har vært liten aktivitet grunnet pandemien, vi har derimot benyttet andre statlige tiltak til erstatning.

Vi har ikke klart å nå måltallet i forhold til andel digitale søknader om sosialhjelp (70%), hvor resultatet per nå er 44%. Vi har hatt redusert åpningstid i jobbsenteret, samt redusert kapasitet på timeavtaler, grunnet pandemien og kohortinndeling med arbeid hjemmefra annenhver uke. Det er utfordrende å gi opplæring over telefonen, til brukere som har lav digital kompetanse. NAV og BOI samarbeider godt på områder med felles mål om økt digitalisering.

Vi har ikke klart å nå målet om at 90% av alle nye brukere som mottar sosialhjelp, skal være kartlagt sammen med makker på statlig område. Men, resultatet for 2. tertial (73%) er vesentlig bedre enn 1. tertial som var 50%. Noe av årsaken til avvik fra målet, kan være ferieavvikling og kohortinndeling som gjør at det har vært vanskelig å gjennomføre felles kartleggingssamtale med bruker.

Antall beboere i midlertidig bolig hittil i år er oppe i 17 brukere. Gjennomsnittlig botid har dessverre økt til 44 døgn pr beboer, mot måltallet på 30. Årsaken skyldes noen beboere som grunnet lav fungering har vært vanskelig å få etablert i permanent bolig.

Vi har som mål at andel de som følges opp av våre ruskonsulenter også skal være i behandling (50%). I 2. tertial er resultatet 71%. Dette forklares med godt arbeid i bistand til søknad om behandling.

Målet om å omsette minimum 170 kr/m² til vedlikehold av boliger per år nås ikke som følge av for lite vedlikeholdsbudsjett, noe som innebærer at vedlikeholds etterslepet øker.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Ingen avvik meldes på ordinær drift for tjenesteområde Sosial – tjenestebistand per 2. tertial.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Rusomsorg: Prosjekt GRIP er inne i sitt siste prosjektår, og er noe forsinket pga. koronapandemien, og det ses derfor på muligheten for å forlenge prosjektet med erfaringskonsulentene 1 år til. Det vil kunne være aktuelt å se på et samarbeid med grunnskolen og Nav for å få til dette. Annekset er et lavterskel aktivitetshus. Det er åpent med matservering to ganger per uke, samt åpent for aktivitet mandag og onsdag, mens fredager brukes til fleksibel oppfølging av enkeltbrukere.

Det er funnet en tomt som for bygging av forsterkede boliger til vanskeligstilte. Imidlertid har vi fått innsigelse fra Statsforvalteren på reguleringen og bruken av tomta og dette søker vi nå og løse. Byggeprosjektet er med bakgrunn i dette skjøvet ut i 2022.

Grunnet korona og litt for få ressurser har vi ikke vært i stand til å utøve særlig mye utadrettet virksomhet mot ungdom hva gjelder forebygging mot rus.

Sosial – økonomisk bistand

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Andel deltakere som avslutter i KVP og går over i arbeid eller utdanning, har blitt noe redusert i 2. tertial, men vi når fortsatt måltallet på 60% med et resultat på 63%.

Andel deltakere i KVP, via NAV, som skal være i arbeidsrettede tiltak er på 96% mot måltallet 80%. Det arbeides svært godt på dette området.

Vi har ingen måling på indikator som omhandler aktivitetsplikten for ungdom. Det har vært liten aktivitet grunnet pandemien, vi har derimot benyttet andre statlige tiltak til erstatning.

▪ **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet Sosial – økonomisk bistand et vurdert mindreforbruk tilsvarende 2,2 millioner kroner som prognose for året. Vurdert avvik skyldes mindre utbetalinger til flyktninger i 5-årsperioden grunnet færre antall brukere, samt mindre utbetaling av kvalifiseringsstønad grunnet lavere antall deltagere enn budsjettert.

▪ **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Den gode trenden i "prosjekt 2020" fortsetter med å avklare langtidsmottagere av sosialhjelp mot arbeid eller statlige ytelser. Økonomisk sosialhjelp har blitt vesentlig redusert gjennom dette prosjektet.

Offentlig/offentlig samarbeidsavtale mellom NAV Innlandet og Elverum kommune, om kjøp av yrkesretta kurs som skulle føre til fagbrev, lot seg ikke etablere av juridiske årsaker.

Kultur og religiøse formål

▪ **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

En rekke mål i målekortet nås ikke som følge av lokale og nasjonale retningslinjer knyttet til korona, jfr. redusert besøk og åpningstider.

▪ **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet Kultur- og religiøse formål et vurdert merforbruk tilsvarende 1,3 millioner kroner som prognose for året. Vurdert merforbruk skyldes økte energipriser og økt energibruk som følge av lavere utetemperatur (effekttopp i januar påvirker fjernvarmekostnadene for hele året).

▪ **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Strategisk plan for kulturarbeid er ikke igangsatt. For øvrig vil planlagt utviklingsarbeid bli gjennomført.

Teknisk forvaltning

▪ **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Det er noe avvik knyttet til målene for behandlingstider. Ressurssituasjonen og stor arbeidsmengde er årsaken. Ingen kjente avvik på øvrige indikatorer (resultatene for enkelte mål satt for 2021 vil ikke foreligge før senere på året).

▪ **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Ingen avvik meldes på ordinær drift for tjenesteområdet Teknisk forvaltning per 2. tertial.

▪ **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Oppstart av arbeidet med revisjon av kommunedelplan Vestad nord kommer ikke i 2021, og det er sannsynlig at oppstart av arbeidet med ny kommuneplan (arealdel) også forsinkes. Ressurssituasjonen er årsak.

Teknisk drift

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Det blir neppe måloppnåelse i «Plassering i tilstandsvurdering BedreVA» på grunn av kjent avvik knyttet til stopptid rensanlegget med bakgrunn i vedlikehold og utbedringsarbeider (resultatene for enkelte mål satt for 2021 vil ikke foreligge før senere på året).

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet Teknisk drift et vurdert merforbruk tilsvarende 0,6 millioner kroner som prognose for året. Vurdert merforbruk skyldes økte energipriser og økt energibruk som følge av lavere utetemperatur (effekttopp i januar påvirker fjernvarmekostnadene for hele året).

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid i stor grad vil bli gjennomført.

Næringsutvikling

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at målene for tjenesteområdet for 2021 vil nås.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021 vil holde.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Fellesfunksjoner

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet Fellesfunksjoner et vurdert mindre forbruk tilsvarende 6,7 millioner kroner som prognose for året. Ved årets slutt bokføres differansen mellom premieinnbetalinger og normal kostnader til pensjon. Dette avviket skal dekkes inn i løpet av 7 år. Inndekking av tidligere års premieavvik er i regnskapet for 2021 bokført med 14 millioner kroner, avsatte midler i budsjett er på 21,2 millioner.

Oppsummert prognose og budsjettjusteringer for 2021

Kommunestyret har vedtatt budsjetttrammer på tjenesteområder. Nedenfor er en samlet oversikt på alle tjenesteområder (beløp i hele tusen). Merforbruk angis med negativt fortegn.

Tjenesteområde	Opprinnelig budsjett	Vurdert avvik	Koronarelatert mindreinntekter	Avvik ordinær drift
Politisk styring	10 816	-100		-100
Administrasjon	80 001	-2 679		-2 679
Barnehage	177 891	-2 940		-2 940
Skole	292 076	-4 270		-4 270
Barnevern	46 921	1 923		1 923
Helse	77 319	-2 853	-270	-2 643
Pleie og omsorg	399 079	-6 815		-6 815
Sosial - tjenestebistand	5 520	-91	-100	9
Sosial - økonomisk bistand	51 975	2 200		2 200
Kultur- og religiøse formål	38 803	-2 800	-1 550	-1 250
Teknisk forvaltning	7 021	0		0
Teknisk drift	17 864	-1 054		-1 054
Næringsutvikling	6 145	0		0
Fellesfunksjoner	13 615	6 700		6 700
Total	1 225 046	-12 779	-1 860	-10 919

Tabell: Budsjett for 2021 og vurdert avvik for tjenesteområdene i 1.000 kroner. Avvik i ordinær drift inneholder også mindretgifter som følge av korona.

*** = Avvik over 2 % har rødt lys, avvik mellom 1 – 2 % har gult lys og avvik mindre enn 1 % har grønt lys.**

Kommentar:

I tabellen over er det et negativt avvik på ordinær drift med 10,9 millioner kroner. Samlet avvik på tjenesteområdene eksklusiv fellesfunksjoner er negativt med 17,6 millioner kroner. I dette avviket er ikke koronarelatert avvik med. Koronarelaterte utgifter og inntekter er kommentert i eget kapittel.

Totalt avvik er ikke stort. Det er noen avvik som også må dekkes inn i kommende års budsjett og økonomiplan. Det er;

- (1) Økte energipriser og energibruk som gir merutgifter til strøm og oppvarming, prognosen tilsier 7,6 millioner i merutgifter.
- (2) Merutgifter og mindreinntekter med kr 7,2 millioner kroner innen tjenesteområdene for barnehage og skole.
- (3) Reduksjon i forventede inntekter knyttet til særlig ressurskrevende tjenester. Årsaken til dette at estimert timepris for 2021 er lavere enn forutsatt i økonomiplanen, samtidig som det er flere brukere med endrede behov. Prognosen tilsier 7,2 millioner kroner i mindreinntekter.

Noe av avviket dekkes inn av mindretgifter som også kan innarbeides inn i kommende års budsjett og økonomiplan. Det er reduksjon i behov for midler til inndekning av tidligere års premieavvik på 6,7 millioner kroner og i tillegg redusert behov innen sosial økonomisk bistand med 2,2 millioner kroner.

Kommunedirektøren tilrår kommunestyret å foreta budsjettjusteringer av tjenesteområdenes budsjetttrammer (kommunestyrets rammevedtak) slik det kommer frem av de vurderte avvikene i tabellen over. Det samlede avviket på 10,9 millioner kroner dekkes blant annet inn av merinntekter på skatt og netto finansutgifter.

Bevilgningsoversikt - Drift	Opprinnelig	Budsjett	Justert
(beløp i 1000 kr)	Budsjett 2021	justering	Budsjett 2021
Generelle driftsinntekter			
Rammetilskudd*	-682 428	17 269	-665 159
Inntekts- og formuesskatt	-560 124	-12 883	-573 007
Eiendomsskatt	-86 238	-1 500	-87 738
Andre generelle driftsinntekter	-32 655		-32 655
Sum generelle driftsinntekter	-1 361 445	2 886	-1 358 559
Netto driftsutgifter			
Sum bevilgninger drift, netto	1 231 574	10 919	1 242 493
Avskrivninger	121 900		121 900
Sum netto driftsutgifter	1 353 474	10 919	1 364 393
Brutto driftsresultat	-7 971	13 805	5 834
Finansinntekter/Finansutgifter			
Renteinntekter	-11 920	-2 600	-14 520
Utbytter	-4 100		-4 100
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler			
Renteutgifter	43 994	-3 000	40 994
Avdrag på lån	86 974		86 974
Netto finansutgifter	114 948	-5 600	109 348
Motpost avskrivninger	-121 900		-121 900
Netto driftsresultat	-14 923	8 205	-6 718
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
Overføring til investering	4 695		4 695
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-93		-93
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond*	10 320	-8 205	2 115
Dekning av tidligere års merforbruk			
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	14 923	-8 205	6 718

Tabell: Bevilgningsoversikt – drift.

* I opprinnelig budsjett for 2021 ble det innarbeidet 17 millioner kroner i en tilleggsbevilgning for dekning av koronarelaterte merutgifter første halvår i 2021. Med bakgrunn i at alle inntekter og utgiftene relatert til koronapandemien ikke kjent forslås at budsjett korrigeres for disse forholdene.

Når budsjettet korrigeres for endringer i frie inntekter, netto rammer til tjenesteområder og netto finansutgifter reduseres netto driftsresultat fra 14,9 millioner kroner til 6,7 millioner kroner. Hovedårsaken ligger i korrigeringer av rammetilskuddet på 17 millioner kroner, og avvikene på tjenesteområdene (bevilgninger drift, netto). Avvik på noen tjenesteområdet vil også ha varig effekt og må innarbeides kommende økonomiplan og årsbudsjett.

Med en forventet renteøkning i årene som kommer vil det fortsatt være behov for meget nøktern og forsiktig bruk av ressurser i årene som kommer.

Som følge av endringer i frie inntekter, netto finansutgifter og tjenesteområdene vil kommunedirektøren tilrå kommunestyret om å foreta endringer i bevilgningsoversikt drift slik det kommer frem av tabellen over.

Investeringsprosjekter - status

I tabellen nedenfor vises pågående investeringsprosjekter som har avvik per utgangen av 2. tertial 2021. Kommentarene gir forklaringer til tallene.

Prosjekt	Revidert budsjett 2021	Avvik	Kommentar til avvik mot budsjett
Helsehuset alt. 3 inkl. Moen og omsorgsboliger.		-75	Oppfølging av garantisak.
12 boenheter for unge med nedsatt funksjonsnivå (Vestad Omsorgsboliger)	33 000	32 500	Ydalir boligutvikling er nå i gang med prosjektering/ utarbeidelse av bebyggelsesplan. Brukermedvirkning pågår, og dialog er opprettet med Husbanken med tanke på godkjenning av planløsninger som grunnlag for forhåndstilsagn om investeringstilskudd. Det ligger an til byggestart fra våren 2022.
Boliger til vanskeligstilte		-450	Prosjektet ble vedtatt utsatt ett år på grunn av innsigelser til reguleringsplanarbeidet fra Statsforvalteren. Planprosessen pågår imidlertid med tilhørende løpende kostnader knyttet til dette.
Rehabilitering og ombygging Tømmervegen	1 700	1 700	Prosjektet utgår da tiltakene ble for omfattende og kostbare. Boligen er lagt ut for salg.
IT investeringer 2021 - velferdsteknologi	3 405	905	Kapasitetsutfordringer i tjenesten og hos leverandører gjør at enkelte planlagte aktiviteter må forskyves i tid og vil først kunne startes i 2022.
Agresso 2020		-35	Oppgradering ble gjennomført i 2020, og påløpte utgifter er fakturerte beløp som har kommet etter at regnskapet for 2020 er avsluttet.
Oppgradering av GAT	1 000	500	Framdrift forsinket.
Infrastruktur Vestad	1 527	577	Sluttføring av prosjektet pågår med avsluttende garanti periode.
IKT i skole 2021	6 605	-1 103	Gjenstående utgifter går til nødvendig opplæring for å kunne ta i bruk ict investeringen.
Oppgradering Elverum kapell	6 920	5 420	Kontrakten med entreprenør er tildelt. Oppstartsmøte er foreløpig ikke gjennomført.
Lager til elektrisk drevne kjøretøy	300	281	Ferdig.
Deconx - smittevern maskin	300	26	Ferdig.
Signalanlegg Lyngholtet	1500	-220	Dyrere enn antatt
Virksomhetssystem sentralkjøkken	375	375	Prosjektet vil ikke bli gjennomført i år. Utsatt til senere år.
Personalbase Sandmoen	4 090	3 590	Innhenter prisestimat for rammeavtale leverandør. Usikker oppstart som følge av kapasitetsutfordringer hos leverandør.
Kjøp av biler-jevn utskifting 2021	5 770	1 000	Mindre utgifter enn budsjettet på grunn av at planlagte kjøp utsettes.
Maskiner (teknikk og miljø)	495	-266	Gjenstår å kjøpe truck på driftssentralen. Finansieres ved bruk av driftsmidler.
Tyngre anleggsmaskiner	5 200	-508	Overskridelse bl.a. pga. prisoppgang og spesielle forhold knyttet til anskaffelsesprosessen og -objektet (veghøvel)
Undergang Jernbane Heradsbygd		-1 209	Skyldes i hovedsak ikke budsjetterte tilleggsarbeider etter krav fra Bane Nor
Rive utrangerte bygninger (Fjeldmoravegen barnehage)		-2 150	Dekkes av covid-19 midler avsatt på fond
Etablere sentral driftskontroll rådhuset		-450	Dekkes av covid-19 midler avsatt på fond
Etablere brannvannsforsyning Hanstad skole		-1 080	Dekkes av covid-19 midler avsatt på fond
Toalettbygg Bergesjøen		-152	Dekkes av covid-19 midler avsatt på fond

Digitalisering av vegelementer		-400	Dekkes av covid-19 midler avsatt på fond, fortsetter i 2022
Innregulering av 3 stk G/S veger, langs samleveger sentrumsnært		-500	Dekkes av covid-19 midler avsatt på fond, flerårig - videreføres 2022
Hovedplan VA - alle anlegg	25 000	-5 000	Fortløpende utbygging og rehabilitering av VA-anlegg kan variere noe fra år til år. Avslutningen av en pågående entrepriser og sluttoppgjør for dette, kan medføre behov for økt bevilgning i 2021.
Gate, veg, park	12 640	2 640	Noe redusert omfang pga. kapasitetsutfordringer på egenregiarbeider, samt utsettelse av fortau v/Rådhusplassen pga. nye signaler.
Sentral driftskontroll formålsbygg		-661	Sentralt driftskontrollanlegg for alle formålsbygg i kommunen. Finansieres med driftsmidler.
Sum		35 255	
		-4 732	Prosjekter som dekkes av fond (covid-19 tilskudd)
Sum reduserte investeringer		39 987	
Salg av eiendom		-21 401	Salg av Generalgården, Bakkebygrenda barnehage, 4 boliger og næringstomt Jegerstien 10.
Allaktivetsarena		-3 709	Mottatte spillemidler

Tabell: Investeringsprosjekter i Elverum kommune – status per 2. tertial 2021.

Investeringsbudsjettet er som kjent ettårig. Dette innebærer at investeringsprosjekter som vil gå over flere budsjettår, skal ha en bevilgningsramme hvert år som svarer til forventet utgift i det aktuelle året. Veileder til Forskrift om årsbudsjett og Forskrift om årsregnskap krever at kommunestyret innen utgangen av året skal justere investeringsrammene i samsvar med faktisk framdrift i prosjektene.

Bevilgningsoversikt – Investering (beløp i 1000 kr)	Revidert budsjett 2021	Budsjett justeringer	Justert budsjett 2021	Merknad
Investeringsutgifter				
Investeringer i varige driftsmidler	137 159	-39 987	97 172	1
Tilskudd til andres investeringer				
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	14 695		14 695	
Utlån av egne midler				
Avdrag på lån				
Sum investeringsutgifter	151 854	-39 987	111 867	
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift	-19 639	8 899	-10 740	2
Tilskudd fra andre	-7 404	-3 709	-11 113	3
Salg av varige driftsmidler	-1 175	-21 401	-22 576	4
Salg av finansielle anleggsmidler				
Utdeling fra selskaper				
Mottatte avdrag på utlån av egne midler				
Bruk av lån	-105 885	58 228	-47 657	5
Sum investeringsinntekter	-134 103	42 017	92 086	
Videreutlån				
Videreutlån	85 000		85 000	
Bruk av lån til videreutlån	-85 000		-85 000	
Avdrag på lån til videreutlån	26 637		26 637	
Mottatte avdrag på videreutlån	-26 637		-26 637	
Netto utgifter videreutlån	0		0	
Overføring fra drift og netto avsetninger				
Overføring fra drift	-7 752	-2 030	-9 782	6

Bevilgningsoversikt – Investering (beløp i 1000 kr)	Revidert budsjett 2021	Budsjett justeringer	Justert budsjett 2021	Merknad
Netto avsetninger til eller bruk av bundne	-10 000		-10 000	
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond				
Dekning av tidligere års udekket beløp				
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-17 752	-2 030	-19 782	
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	

Tabell: Bevilgningsoversikt - investering etter foreslåtte budsjettendringer.

Merknader:

- 1) Budsjettet for investeringer i anleggsmidler foreslås redusert med 40 millioner kroner. Dette oppstår som følge av sektor- og stabssjefers innmeldte avvik mellom budsjett og prognose for regnskap ut året (se spesifisering i tabell Investeringsprosjekter).
- 2) Kommunen får kompensert betalt merverdiavgift. Reduserte investeringer gir 8,9 millioner kroner lavere merverdiavgiftskompensasjon.
- 3) Spillemidler tildelt for anlegget Allaktivitetsarena er blitt innbetalt i år med 3,7 millioner kroner.
- 4) Salgsinntekter for Generalgården, Bakkebygrenda barnehage, næringstomt Jegerstien 10 samt 4 boliger.
- 5) Redusert investering og merinntekter fra spillemidler og salg av bygninger, medfører at bruk av lån kan reduseres med 58,2 millioner kroner.
- 6) Overføring av midler fra drift til investering skal dekke resterende utgiftsbehov i prosjektet IKT i skole, gjenstående utgifter til maskiner ved sektor for teknikk og miljø samt investeringer i ny sentral driftskontroll for kommunens formålsbygg, til sammen 2 millioner kroner.

Endringene medfører at bruk av lån kan reduseres med 58 228 000 kroner, fra 105 885 000 kroner til 47 657 000 kroner.

Kommunedirektøren tilrår kommunestyret å foreta budsjettjusteringer for investeringer som vist i tabellene over.